

Burrull, un home de fer feinades

El 9 de març recollirà el Premi Enderrock d'Honor

Els Premis Enderrock 2017 inauguren un nou guardià: el Premi Enderrock d'Honor, que, tal com s'ha anunciat aquest matí - a la roda de premsa a l'Antiga Fàbrica Estrella Damm, enguany recollirà **Francesc Burrull**. Si fa uns mesos Joaquim Vilarnau demanava una Creu de Sant Jordi per al músic, avui el periodista Jordi Martí - ha glossat així - la figura del mestre.

Francesc Burrull. Foto: Xavier Mercadé

Francesc Burrull és més que un pianista. És una personalitat entranyable de veu ultragreu en la qual s'acumulen vivències, lliçons i anècdotes infinites. Aquí no explicarem tot el que ha fet, perquè no acabaríem mai i perquè **Burrull** sempre en té alguna d'amagada. Si parlem d'instruments, és més que un pianista, perquè també s'ha fet seu l'orgue i el vibràfon. S'ha atrevit amb el saxo baríton i fins i tot, temps enrere, havia aguantat un violí. Però en honor a la veritat s'ha de dir que qui havia tocat un violí de veritat havia estat la seva mare, **Marina**, que havia arribat a actuar en quartet amb el mestre **Eduard Toldrà**.

Francesc Burrull va néixer el 18 d'octubre de 1934 a Barcelona. Als set anys va ingressar al Conservatori del Liceu. Va treure molt bones notes. La música clàssica sempre li ha agradat molt. Però la feina l'ha fet, sobretot, en el camp de la cançó, el jazz i la música ballable. Va debutar professionalment amb l' **Orquestra Leader's**, a la sala Rigat de la plaça de Catalunya, i sembla que ja aleshores se li va anar despertant el gust pels arranjaments i les feines tot terreny.

Després de participar en la gravació d'alguns discos, li va arribar l'hora de la mili, dos anys, i de gravar els seus primers treballs com a solista. Això era a final dels anys cinquanta, i el mestre **Casas Augé** va pensar que el nom de **Francesc Burrull** no era prou comercial. Per això es va dir **Frank Martín, Su Piano y Su Ritmo**.

El 1958, passat el tràngol militar, **Burrull** va entrar a l'**Orquestra Tropicana**. Els va sortir feina a Suïssa, i van anar cap allà. Treballant a Ginebra i Lausanna va prendre forma la idea de muntar un quartet de música ballable, el **Latin Combo**, que va debutar el mateix 1958 a la sala Bikini de Barcelona. Tornant de Suïssa, també va començar a acompanyar amb el vibràfon el grup d'un bon amic seu: **Tete Montoliu**.

Després, el **Latin Combo** donarà pas al **Latin Quartet**. **Burrull** i els seus amics acompanyaran **Josep Guardiola** i, poca broma, arribaran a acompanyar **Sidney Bechet** tocant una de les més grans melodies del segle passat, "Petite fleur". Parlant de jazz, **Burrull** pot presumir d'haver fet concerts amb el seu amic **Ricard Roda** a Berklee, o d'haver impulsat la primera big band moderna a Barcelona, nascuda l'any que va morir el seu estimat **Duke Ellington**.

Però anem una mica enrere, fins al 1964, que va ser un altre any important en la vida **Francesc Burrull**. Sobretot perquè va casar-se amb la cantant **Gina Marcel**. I també perquè, a proposta d'**Oriol Martorell**, va entrar a treballar com a director artístic al segell Concèntric. A Concèntric, que va representar una injecció de modernitat en la música catalana dels anys seixanta, **Burrull** anirà fent tots els papers de l'auca: composició, arranjaments, direcció orquestral, i acompanyament amb el piano i el vibràfon dels artistes més variats.

Una de les raons per les quals diem que **Burrull** és més que un pianista és la seva feina com arranjador. Ell és el responsable que moltes cançons de la Nova Cançó s'aguantin. Segons ha

explicat, amb les cançons feien com qui infla globus. Uns s'enlairaven, i altres no. El primer arranjament que va fer va ser el cuplet "Nena", passat a mambo per a un disc de quatre cançons de l'orquestra d'**Eduardo Gadea** al segell La Voz de Su Amo. Des d'aquella "Nena", el segell del **Burrull** arranjador ha estat present, tot i que no sempre acreditat, en multitud de cançons: als primers èxits de **Lluís Llach**, i també en uns quants clàssics de **Raimon** i de **Joan Manuel Serrat**, amb qui va treballar intensament als primers anys setanta. A més de Concèntric, els segells Vergara, Discophon i Belter van beneficiar-se de la feina de **Burrull**. I sobretot, moltíssims artistes: **Guillem d'Efak**, **Moncho**, **Antonio Machín** amb les seves maraques, **La Trinca**, **La Voss del Trópico**, **Laura Simó**... i **Pere Tàpies**, amic i veí seu a Vilanova i la Geltrú.

Burrull ha tingut molta feina en el món de la cançó i de la música lleugera, però no ha deixat mai de banda el jazz. Val la pena reivindicar el seu disc a piano sol *Blanc i negre* (Zanfonia, 1997), però també el grup **Nits de Jazz**, el **Francesc Burrull Trio**, o el disc *Manuel de Falla, avui* (Ariola, 1976), que va quedar mig amagat per qüestions extramusicals, on **Burrull** va pintar amb pianos elèctrics i sintetitzadors la música del compositor de Cadis. **Falla**, **Enric Granados**, **Gershwin**, **Rakhmàninov**. **Burrull** s'entusiasma parlant d'aquests pianistes, que van ser, com ell, més que pianistes.

De la cobla a la publicitat, passant per la docència, no hi deu haver hagut cap terreny que **Burrull** no hagi trepitjat. I molt important, la música infantil: amb **Josep Maria Espinàs** van empescar-se una sèrie edificant de cançons per encarrilar criatures que avui, quan els mestres ens avisen que els nens van sistemàticament sobreestimulats, no és que no hagin perdut gens de vigència, és que són més vigents que mai.

Aquesta capacitat de **Francesc Burrull** per adaptar la seva música a les emocions dels infants ens serveix per reivindicar una de les qualitats principals d'aquest músic: saber buscar les notes adequades per a cada espai. Segurament per això, el jurat del Futbol Club Barcelona que el 1974 havia de trobar contra el rellotge una música adient per al "Cant del Barça" va confiar en ell perquè hi fes algunes aportacions, discretes, ràpides i decisives. I segurament per això, dos valors de la nostra anomenada música culta, **Frederic Mompou** i **Xavier Montsalvatge**, van anar a buscar-lo, quan estava actuant al Frontón Colón, perquè els endinsés en el misteriós encant de les *blue notes*.

Francesc Burrull és molt més que un pianista. És un conversador incansable, un enemic de la pressa, un amant del bon futbol i un personatge de conte, perquè la casualitat el va posar un bon dia davant **Ava Gardner**. L'actriu a qui anomenaven 'l'animal més bell del món' fugia de **Frank Sinatra** i el nostre músic li va tocar, en un solitari hotel de la costa, la seva cançó preferida: "Lullaby of Birdland". Ho explica i ho recrea el periodista **Pere Pons** en un dels contes del seu llibre sobre la sala Jamboree... *Se non è vero, è ben trovato*.

El que és ben cert és que **Francesc Burrull** té avui amics que l'admiren i se l'estimen de valent. Com **Laura Simó** i **Òscar Dalmau**. I com **Jordi Roura** i **Juan Miguel Morales**, que darrerament l'estan ajudant a digitalitzar tot el seu arxiu, que no és poca cosa. **Francesc Burrull** i **Josep Maria Espinàs** es definien en els temps de Concèntric com homes de fer feines. Però en realitat, **Francesc Burrull** és un home de fer feinades.